

**Zespół Szkół nr 2 im. H. Kołłątaja
w Myszkowie**

**Wewnątrzszkolny Program Doradztwa
Zawodowego.
Rok szkolny 2019/2020**

Zatwierdzam do użytku szkolnego:

Jerzy Bryś

Dyrektor szkoły

I. Wstęp

Doradztwo zawodowe jest wpisane w ramy szkolnego systemu nauczania. Nauczanie w XXI wieku skupia się na uczniu jako potencjalnym pracodawcy lub pracowniku. W szczególności należy zadbać o rozwój kompetencji młodego człowieka. W poszczególnych zawodach kompetencje twarde są jasno określone w podstawach programowych i potwierdzają je kwalifikacje w zawodzie. Równie ważne są kompetencje miękkie. Dzisiejsi pracodawcy oczekują od pracowników: uczciwości, odpowiedzialności, kreatywności, umiejętności pracy w grupie, kierowania własnym rozwojem itp. Wybór zawodu jest procesem rozwojowym i stanowi sekwencję decyzji podejmowanych na przestrzeni wielu lat życia. Predyspozycje zawodowe wywodzą się z doświadczeń dzieciństwa i rozwijają się wraz z upływem czasu. Program doradztwa zawodowego powinien umożliwić uczniom rozwijanie świadomości własnych uzdolnień, posiadanych umiejętności, kwalifikacji, i zainteresowań - w aspekcie życzeniowym i rzeczywistym i wskazać młodemu człowiekowi możliwości zdobycia wymarzonego zawodu. Uczeń musi posiadać świadomość, że jest autorem własnej kariery. Rosnące tempo życia powoduje, że młody człowiek dokonuje często przypadkowych wyborów, które powodują koszty ekonomiczne (przekwalifikowania się) i koszty emocjonalne (frustracja, niezadowolenie, poczucie braku sensu istnienia). Zachodzi zatem potrzeba udzielania pomocy w zakresie doradztwa edukacyjno –zawodowego.

Adresatami wewnątrzszkolnego programu doradztwa zawodowego są: uczniowie, rodzice, nauczyciele, środowisko lokalne. Obejmuje indywidualną i grupową pracę z uczniami, rodzicami i nauczycielami, ma charakter planowanych działań.

II. Podstawa prawna

Akty prawne regulujące doradztwo zawodowe w szkole

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. 1997, nr 78 poz. 483).
2. Ustawa prawo oświatowe z dnia 14 grudnia 2016, (Dz.U. 2017 poz. 59 ze zmianami)
3. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz. U. z 2019 r. poz. 325).
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 kwietnia 2019 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół

III. Cel ogólny doradztwa zawodowego

Celem ogólnym doradztwa zawodowego w technikum jest przygotowanie uczniów do świadomego i samodzielnego planowania kariery oraz podejmowania i dokonywania zmian decyzji edukacyjnych i zawodowych, uwzględniających poznawanie własnych zasobów oraz analizę informacji na temat rynku pracy i systemu edukacji.

IV. Treści programowe

1. *Poznanie własnych zasobów*, m.in.: zainteresowań, zdolności i uzdolnień, mocnych i słabych stron, jako potencjalnych obszarów do rozwoju, ograniczeń, kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw), wartości, predyspozycji zawodowych, stanu zdrowia.

2. *Świat zawodów i rynek pracy*, m.in.: poznawanie zawodów, wyszukiwanie oraz przetwarzanie informacji o zawodach i rynku pracy, umiejętność poruszania się po nim, poszukiwanie i utrzymanie pracy.
3. *Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie*, m.in.: znajomość systemu edukacji i innych form uczenia się, wyszukiwanie oraz przetwarzanie informacji o formach i placówkach kształcenia, uczenie się przez całe życie.
4. *Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych*, m.in.: planowanie ścieżki edukacyjnej i zawodowej z przygotowaniem do zdobywania doświadczenia zawodowego oraz refleksji nad nim, podejmowanie i zmiany decyzji dotyczących edukacji i pracy, korzystanie z całonocnego poradnictwa kariery.

V. Cele szczegółowe

Wytluszczonym drukiem zaznaczone zostały cele rekomendowane do realizacji podczas zajęć z zakresu doradztwa zawodowego wynikających z ramowych planów nauczania.

Obszary:

1. POZNAWANIE WŁASNYCH ZASOBÓW – uczeń:

- **sporządza bilans własnych zasobów na podstawie dokonanej autoanalizy („portfolio”);**
- **ustala obszary do rozwoju edukacyjno-zawodowego i osobistego;**
- analizuje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe oraz stan zdrowia) w kontekście planowania przyszłości edukacyjno-zawodowej;
- określa własny system wartości (w tym wartości związane z pracą i etyką zawodową).

2. ŚWIAT ZAWODÓW I RYNEK PRACY – uczeń:

- **analizuje informacje o lokalnym, regionalnym, krajowym i europejskim rynku pracy oraz zasadach na nim funkcjonujących w kontekście wyborów zawodowych;**
- określa zawody i stanowiska pracy, dla których bazą są jego kwalifikacje
- porównuje formy zatrudnienia i możliwości funkcjonowania na rynku pracy jako pracownik, pracodawca lub osoba prowadząca działalność gospodarczą w obszarze, w którym się kształci oraz analizuje podstawy prawa pracy – w tym rodzaje umów o pracę, sposoby ich rozwiązywania, prawa i obowiązki pracownika;
- konfrontuje własne zasoby ze zidentyfikowanymi potrzebami i oczekiwaniami pracodawców oraz wymaganiami rynku pracy;
- określa znaczenie i wskazuje możliwości stażu zawodowego/zatrudnienia z wykorzystaniem dostępnych form aktywizacji zawodowej;
- sporządza i aktualizuje dokumenty aplikacyjne zgodnie z wymaganiami pracodawców;
- przygotowuje się do zaprezentowania siebie i swoich kompetencji podczas rozmowy kwalifikacyjnej;
- charakteryzuje przebieg procesu zakładania własnej firmy oraz instytucje wspomagające zakładanie własnej działalności gospodarczej.

3. RYNEK EDUKACYJNY I UCZENIE SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE – uczeń:

- **korzysta ze źródeł informacji dotyczących dalszego kształcenia i doskonalenia zawodowego formalnego, pozaformalnego i nieformalnego;**
- **analizuje możliwości uzupełniania, poszerzania i uzyskiwania nowych kwalifikacji zawodowych w ramach krajowego i europejskiego systemu kwalifikacji;**

- określa korzyści wynikające z uczenia się przez całe życie w rozwoju osobistym i zawodowym;
- analizuje możliwości kontynuowania nauki.

4. PLANOWANIE WŁASNEGO ROZWOJU I PODEJMOWANIE DECYZJI EDUKACYJNO-ZAWODOWYCH – uczeń:

- ustala swoje cele, zadania i działania w kontekście planowania kariery;
- sporządza IPD – planuje różne warianty kariery edukacyjno-zawodowej na podstawie bilansu własnych zasobów i wartości oraz informacji nt. rynku edukacji i rynku pracy, przewidując skutki decyzji;
- dokonuje wyboru dalszej drogi edukacyjno-zawodowej zgodnie z posiadanymi zasobami i celami;
- wskazuje korzyści wynikające z całonocnego doradztwa kariery.

WSPÓŁPRACA Z RODZICAMI:

- wspieranie rodziców w ich roli doradczej podczas podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych przez ich dzieci,
- dostarczanie informacji o rynku edukacyjnym (ofercie edukacyjnej uczelni wyższych, formach kształcenia formalnego, pozaformalnego, nieformalnego),
- dostarczanie informacji o lokalnym, krajowym, europejskim rynku pracy,
- indywidualna praca z rodzicami uczniów posiadających szczególne przeciwwskazania do podejmowania aktywności zawodowej,
- udostępnianie aktualnych informacji edukacyjno-zawodowych, np. o instytucjach wspierających planowanie kariery zawodowej, jak: Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej przy Wojewódzkim Urzędzie Pracy, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Powiatowy Urząd Pracy itp.

WSPÓŁPRACA Z RADĄ PEDAGOGICZNĄ:

- utworzenie i zapewnienie ciągłości działania wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zgodnie ze statutem szkoły
- kreślenie priorytetów dotyczących orientacji i informacji zawodowej w ramach programu wychowawczego szkoły na każdy rok nauki
- realizację działań z zakresu przygotowania uczniów do wyboru drogi zawodowej i roli pracownika, zawartych w programie wychowawczym szkoły
- identyfikację potrzeb i dostosowanie oferty edukacyjnej placówki do zmian na rynku prac

VI. Program Doradztwa Zawodowego na poziomie technikum 2019/2020 - praca z uczniami – realizacja w ciągu całego roku szkolnego

KLASA I

- Określenie zgodności posiadanych przez uczniów predyspozycji (preferencje, zainteresowania) z realizowanym kierunkiem kształcenia.
- Komunikacja interpersonalna, autoprezentacja.
- Świadomość barier komunikacyjnych i ich wpływ na efektywność wykonywanej pracy.
- Zasady skutecznej i poprawnej komunikacji w tym elektronicznej.
- Doskonalenie umiejętności słuchania oraz precyzyjnego przekazywania informacji.
- Rozwijanie wiedzy na temat stresu i nieadekwatnych warunków pracy dla zdrowia i odporności człowieka.
- Samoocena, mocne i słabe strony, zdolność do obserwacji i analizy własnych zachowań, uczuć, myśli, stylu uczenia się.

- Radzenie sobie w sytuacjach trudnych stresujących i konfliktowych (reorientacja zawodowa, przekwalifikowanie się).
- Postrzeganie siebie oraz bycie postrzeganym przez innych w mediach społecznościowych i konsekwencje z tym związane.
- Przygotowanie do pełnienia ról społecznych i zawodowych.

Formy pracy z uczniami:

- zajęcia warsztatowe
- wykład
- prezentacje multimedialne
- zajęcia z doradcą zawodowym PPP
- targi edukacyjne
- powiązanie treści programowych z poszczególnych przedmiotów z doradztwem zawodowym

Osoby odpowiedzialne za realizację:

- dyrektor szkoły oraz nauczyciel pełniący również funkcję koordynatora ds. doradztwa zawodowego;
- wychowawcy klas oraz nauczyciele poszczególnych przedmiotów, przede wszystkim przedsiębiorczości, informatyki i bibliotekarz wchodzący w skład szkolnego zespołu ds. doradztwa zawodowego

Opracowanie: mgr A. Górniak